

jordmoder

Svenska
Barnmorskeförbundets
Tidskrift

TÄNK FRITT & HÖGT!
NR 10 • OKTOBER • 2012
ÅRGÅNG 125

04

NR 10 2012

Tänk fritt och högt!

- 04** Tänk fritt om framtidens förlösningssrum
- 10** Att kräva kejsarsnitt – en djupt rotad känsla
- 12** Kraftig nedgång av kondylom hos unga kvinnor
- 14** Barnmorska och doktorand
– det finns ett nätverk för dig
- 15** Li Thies Lagergren
Förlösningställningens betydelse
- 16** Karin Ångeby
Förlängd latensfas-prevalens
och kvinnors upplevelse
- 17** Malin Söderberg
Tankar kring barnafödande efter 30 års ålder
- 18** Ohållbar arbetsmiljö ledde till anmälan

18

23

- 23** Barnmorskan Valborg Ledung Bladh, 105 år
- 30** Ordförande har ordet
- 32** Förbundsnytt
- 37** Medlemsmöten
- 38** Insändare

Jordemodern

Ansvarig utgivare & Förbundsordförande

Ingela Wiklund

Chefredaktör

Margareta Rehn
margareta.rehn@barnmorskeforbundet.se

Redaktion

Maria Ekstrand	Karin Reimegård
Maria Sahlén	Pernilla Ny
Eva Timerdal	

Redaktionen förbehåller sig rätten att korta och redigera insänt material.

Jordemodern

utkommer med 10 nummer per år

Prenumeration

förnyas årligen, 600 kronor

Annonsbokning

jordemodern@barnmorskeforbundet.se
Tfn 08-10 70 88

Sista bokningdag för medlemsannonser

den 10:e i månaden före utgivningsdatum

Reagera och agera!

föreningsordföranden som rådgivande organ åt förbundsstyrelsen. Då finns möjlighet att diskutera aktuella frågor som rör Svenska Barnmorskeförbundets verksamhet och framtida utveckling men det blir också tid för annat.

Vilka möjligheter ser du till utveckling och förbättring?

Vilket område och ämne engagerar dig?

Hur är det på din arbetsplats?

Vad vill du ändra på?

> **DET FINNS SÅ** mycket erfarenhet och kunskap bland barnmorskor. Genom Svenska Barnmorskeförbundet och alla lokalföreningar så har vi också nätverk för att nå varandra. Vi kan dela med oss av erfarenheter, komma med nya idéer eller ifrågasätta något vi reagerat på eller tycker är fel. Ett sätt är att skriva i Jordemodern som kommer hem i brevlådan till alla som är medlemmar i förbundet. Ett annat sätt är att delta på våra egna möten och konferenser.

I november är det dags för förbundets ordförandekonferens, då träffas alla lokal-

All utveckling handlar om att ifrågasätta och våga pröva något nytt. Säg vad du tycker! Skriv en insändare eller debattartikel i Jordemodern. Ta kontakt med kansliet eller förbundsstyrelsen eller något av alla nätverk. Var aktiv i din lokalförening och samarbeta med andra som vill samma sak som du.

Debattera mera! Dela med dig och nätverka. Ta reda på hur andra gör och har gjort. Använd och utgå från deras erfarenheter och resultat, utvärdera och gör något nytt.

Våga bana väg! <

Svenska Barnmorskeförbundet

Baldersgatan 1
114 27 Stockholm

Tfn 08-10 70 88

E-mail kansli@barnmorskeforbundet.se

Webb www.barnmorskeforbundet.se

Manusgranskning

Birgita Klepke

Grafisk formgivning

AB Huset Makalösa

Tryck

Ätta.45 Tryckeri AB

Assistans vid hemförlossning – en förtroendeskadlig bisyssla eller yrkesförbud?

► **VARJE ÅR FÖDS** ett hundratal svenska barn hemma, planerat. Några av dem föds i Skåne. Sedan i juli är det dock svårt för föräldrar i Skåne att få hjälp av regionens barnmorskor eftersom de förbjudits att assistera vid hemförlossningar. Fyra barnmorskor som arbetar på förlossningsavdelningen i Helsingborg har förbjudits att fortsätta hjälpa föräldrar att föda hemma. Verksamheten är förtroendeskadlig, menar sjukhusledningen. Sedan sjukhusledningen klassat verksamheten som en förtroendeskadlig bisyssla tvingas den hemförlossande kvartetten sluta assistera hemmaföderskor. Gunilla Bodelsson som är verksamhetschef säger till Sydsvenskan "Vill barnmorskorna fortsätta jobba med hemförlossningar, kan de inte samtidigt vara anställda hos oss". Det betyder att de föräldrar som vill föda hemma står utan assistans av utbildad personal. Alternativet är att fyra barnmorskor på Helsingborgs förlossningsavdelning står utan arbete.

Ingela Wiklund Förbundsordförande

” Av och till rapporteras om kvinnor som hållits hemma så länge att de till slut fött barn hemma i soffan utan assistans av utbildad personal. Dessa fall är definitivt inte är förenade med patientsäkerhet och förtjänar mer uppmärksamhet och debatt än vad de får.

” Ett föredöme är Stockholms läns landsting som i tio år har haft regler för en verksamhet som är offentligt finansierad men sköts helt fristående av en grupp barnmorskor. Denna organisation skulle andra regioner kunna använda som förebild.

De åsikter som framförs i debatten om hemförlossning är ofta baserade på bristande kunskap. Det finns i dag tillräckligt med nya och välgjorda studier som visar att friska kvinnor med normal graviditet och spontan start på förlossningen mycket väl kan föda barn hemma under organiserade former med utbildad personal, utan att löpa större risker än de som föder på sjukhus. När man åberopar patientsäkerhet som skäl är detta med andra ord inte ett hållbart argument. Man kan undra om det är säkrare att hålla kvinnor hemma länge, som vi gör i storstäderna när förlossningsklinikerna har ont om platser. Av och till rapporteras om kvinnor som hållits hemma så länge att de till slut fött barn hemma i soffan utan assistans av utbildad personal. Dessa fall är definitivt inte är förenade med patientsäkerhet och förtjänar mer uppmärksamhet och debatt än vad de får. Att inte reglera verksamheten med hemförlossning och uppta den i den offentligt finansierade vården är att stoppa huvudet i sanden. Något som kan leda till risker.

Ett föredöme är Stockholms läns landsting som i tio år har haft regler för en verksamhet som är offentligt finansierad men sköts helt fristående av en grupp barnmorskor. Samarbetet med länets kliniker fungerar bra och alla kvinnor som önskar föda barn hemma träffar en obstetriker på närmaste

klirik som också bedömer om kvinnan har låg risk för komplikationer. Denna organisation skulle andra regioner kunna använda som förebild.

Vad är då en förtroendeskadlig bisyssla? Vårdförbundets jurist hänvisar till paragraf 7 i lagen om offentlig anställning (LOA). Enligt LOA får en arbetstagare inte ha någon anställning eller något uppdrag eller utöva någon verksamhet som kan rubba förtroendet för hans eller annans arbetstagares opartiskhet i arbetet eller som kan skada landstingets anseende. I propositionen 2000/01:147, Offentliganställdas bisysslor, sägs att en bedömning dels bör ta hänsyn till vilka arbetsuppgifter den anställda har i sin huvudanställning, dels vad bisysslan går ut på. Om bisysslan innehåller arbetsuppgifter av samma eller liknande slag som dem arbetstagaren utför i sin huvudanställning blir riskerna för förtroendeskada avsevärt större än om det inte finns någon sådan koppling. Man kan med denna tolkning konstatera att mycket av det som läkare, barnmorskor, sjukgymnaster och andra offentligt anställda gör utanför sin huvudanställning i så fall kan betraktas som en "förtroendeskadlig bisyssla".

Det bästa och säkraste sättet att handskas med hemförlossningar är att förlossningsklinikerna samarbetar med hemförlossningsbarnmorskorna istället för att motarbeta dem. <